

Leon Biliński

Bosna i Hercegovina
u *Uspomenama* Leona Bilińskog

EDICIJA MEMOARI
Knjiga 1.

Izdavač:
Institut za istoriju, Sarajevo

Za izdavača:
Husnija Kamberović

Glavni i odgovorni urednik:
Husnija Kamberović

Recenzenti:
Iljas Hadžibegović
Husnija Kamberović

Naslov originala:
“WSPOMNIENIA I DOKUMENTY
– Tom I 1846-1914”, Warszawa, 1924.

Prijevod s poljskog:
Zdravka Zlodi

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo

342.512(497.6) “1846/1914” (092)
929 Bilinski L.

BOSNA i Hercegovina u Uspomenama Leona
Bilinskog / [prijevod s poljskog Zdravaka Zlodi]. -
Sarajevo : Institut za istoriju, 2004. - 112 str.
; 25 cm. - [Edicija Memoari ; knj. 1].

Sadrži i: Uspomene i dokumenti - 1846-1914 / Leon
Bilinski

ISBN 9958-9642-4-4

COBISS.BH-ID 13298182

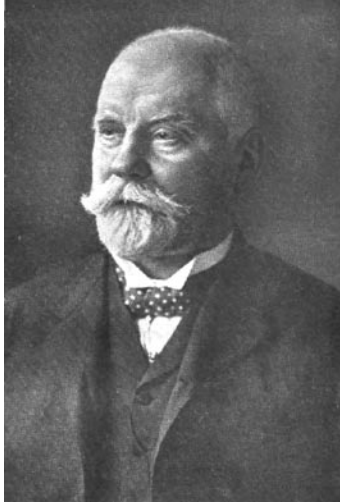
Štampanje prijevoda finansijski su pomogli: Ministarstvo vanjskih poslova Kraljevine
Norveške i St. Lawrence University, Canton, New York

BOSNA I HERCEGOVINA
U *USPOMENAMA* LEONA BILIŃSKOG

Institut za istoriju u Sarajevu
Sarajevo, 2004.

SADRŽAJ

Predgovor /Husnija Kamberović/	7
Historiografski portret eminentnog upravitelja /Stjepan Matković/	9
“USPOMENE I DOKUMENTI – 1846-1914”	37
1912-1914 Resor zajedničkog ministarstva financija. Izbijanje svjetskog rata.....	38
Pred rat	45
Atentat u Sarajevu.....	85
Indeks imena	109

Leon Ritter von Biliński

PREDGOVOR

U godini u kojoj se navršava 90. godina od događaja u Sarajevu, u kojem je ubijen austrougarski prijestolonasljednik Franz Ferdinand, Institut za istoriju u Sarajevu odlučio je objaviti dio *Uspomena* tadašnjeg zajedničkog ministra finansija Leona Bilińskog. Cjelokupne uspomene, pod naslovom *Wspomnienia i dokumenty – TOM I 1846-1914* objavljene su u Warszawi 1924., i odnose se na znatno širi vremenski i prostorni okvir nego što je Bosna i Hercegovina. U *Uspomenama* Biliński se osvrće na brojne aspekte svoga djelovanja iz nadležnosti zajedničkog ministarstva finansija. On nije toliko poznat u Bosni, budući da se sama dužnost zajedničkog ministarstva finansija kod nas najčešće veže uz ime Benjamina Kállaya, koji je tu dužnost obnašao najduže, i čije je djelovanje najbolje poznato kako u historiografiji tako i u široj javnosti. Međutim, nepravедno je zanemarivati i djelovanje ostalih znamenitih ličnosti. Zato se u Institutu za istoriju u Sarajevu javila ideja o pokretanju posebne edicije u kojoj ćemo objavljivati memoare, dnevnike, uspomene, putopise pojedinih ličnosti (neovisno o vremenu njihova djelovanja), budući da su to historijski izvori koji najbolje otkrivaju skrivene pojave u povijesti. U tom smislu, ova prva knjiga u toj seriji samo je početak jedne, nadajmo se duge, priče o skrivenim ili nedovoljno poznatim događanjima u burnoj bosanskohercegovačkoj povijesti.

Husnija Kamberović

Leon Dilina

INDEKS IMENA

A

Abramowicz, David 14
Aehrenthal, Alois 38, 41, 42, 54,
67, 72
Apponyi, Albert 43, 69
Arnautović, Šerif 27, 50
Auffenberg-Komarlow, Moritz 32,
54, 55

B

Badeni, Kasimir 9, 41
Bandowski, 50
Bašagić, Safvet-beg 16, 50
Batowski, Henryk 14
Beck, Max Wladimir 52, 91
Beigel, Stephan 42, 46
Berchtold, grofica 66
Berchtold, Leopold 24, 28, 33, 38,
39, 51, 70, 71, 72, 74, 75, 76,
77, 84, 85, 86, 102, 103, 104,
106, 107, 108
Besarović, Risto 20
Bethmann, Hollweg 25
Bienerth, Richard 13, 84
Biliński Elza 73
Biliński, Leon 7, 9, 10, 11, 12, 13,
14, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 23,
24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31,
32, 33, 34, 35, 36, 42, 86, 101
Bobrzynski, 41, 46, 84

Böhm-Bawerk, Eugen 63
Bolfas, 77
Braganza 90
Brudermann, 55
Burián, István 11, 12, 13, 31, 33,
38, 41, 42, 47, 49, 50, 51, 52,
62, 80, 83, 94, 100, 103

C

Conrad, von Hötzendorf, Franz 26,
54, 72, 100, 101, 102, 103
Conti, barun 90
Csicseric, 102
Cuvaj, Slavko 28

Č

Čabrinović, Nedeljko 93
Čerović, Božidar 29, 46, 50, 60, 79,
82, 83, 91, 106, 107

D

Deák, Ferenc 57
Dimović, Danilo 21, 22, 30, 31, 79,
82, 107
Długos, Wladyslaw 84
Dunajewski, Julijan 14
Dzieduszycki, 46

E

Ellenbogen, 86

Elizabeta, carica 63

Eugen 42

F

Flandrak, Pawel 45

Forster, 62, 63

Franchet d'Espèrey, Louis 69

Friderik 100, 103

G

Gerde, Edmund 95, 96, 97

Giessl 107

Gluck, Vlado 11

Goluchowski, Adam 41, 71, 73

Goluchowski, Agenor 14

Grienberger, 62, 63

Grijak, Zoran 28

Gross, Mirjana 26

Gross 40

H

Habsburg, Franjo Ferdinand 30, 46,
52, 55, 76, 86, 89, 90, 102

Habsburg, Franjo Josip 30, 55, 56,
67, 78, 96, 97, 101

Habsburg, Karlo I.(IV.) 55, 67, 68,
92, 102

Handić, 87

Hohenberg, Sofija (grofica Chotek)
28, 76, 91

Hoyos, Alexander 104, 106, 107

J

Jagić, Vatroslav 22

Jaworski, Leopold 41

Jeftanović, Gligorije 78, 79

Jerzy, 46

Jovanović, Jovan 24, 25, 72, 74, 75,
77, 84

Juzbašić, Dževad 12, 19, 26, 29

K

Kageneck 26

Kaizl, Josef 63

Kállay, Benjamin 7, 12, 35, 64, 79

Kamberović, Husnija 7, 21, 28

Kanner, 85

Kapidžić, Hamdija 19, 23, 25, 29,
36

Karoly, Michal 65, 67, 68, 69

Khuen-Hedervary 42, 43, 44, 50,
51, 68

Klimburg, 65

Köber, Ernest 12, 33, 34, 67, 68

Korytkowski, 41, 52, 63, 100

Kramář, Karel 71, 73

Krek, Janez 86

Krobatin, Alexander 31, 54, 78, 96

Kruševac, Todor 14, 23, 24

Ksjunjin 25

Kuh-Chrobak, Paul 45, 46, 79, 89

Kuković, 103

L

Leo, Juliusz 41

Lukács, Lajos 44, 50, 52, 56, 68

M

Mandić, Nikola 16, 50, 82

Marterer 68

Masaryk, Tomáš Garrigue 70, 71

Matković, Stjepan 36

Mehmedović, 60

Mickiewicz 104

Mihajlović, Stanoje 24

Mussulin 106

N

Napoleon Banaparte 55, 104

Nikola, ruski car 76

P

Pandarevski 15

Pašić, Nikola 24, 70, 71, 74, 75

- Petrović, Nikola 70, 76, 77
Pilsudski, Jozef 15
Pitner, Karl 51
Popović, Dušan 29
Potiorek, Oskar 11, 25, 26, 28, 30,
33, 60, 76, 77, 78, 79, 86, 87,
90, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98,
99, 100, 101, 102, 103, 106,
107
Prileszky, 65, 66, 84, 91, 108
Princip, Gavriilo 98
Puntigam, Anton 96
- R
- Rummerskirch, Hans 91, 96, 97, 98
- S
- Sacher 51
Sapieha, 44, 50
Sarkotić, Stjepan 33
Schemua, Blasius 54, 102
Schiessel, Franz 69, 90
Schomlinow, 101
Schuller, Ludwig 64, 107
Sieghart, Rudolf 52, 53, 61, 62
Singer, Mendel 45
Spitzmüller, Alexander 83, 84
Stadler, Josip 28, 83
Stapinski 39
Steinbeis, Otto 23, 64
Stojanović, Nikola 22, 30
Stürgkh, Karl 26, 27, 40, 41, 42, 52,
62, 80, 81, 84
Sugar, Peter 23, 33
- Sunarić, Joso 29, 82
Sydow, 62, 63
Szalay, Lajos 46
Szogyenyi 106
- Š
- Šnjarić, Luka 95
Šola, Vojislav 16, 50, 78
Šušteršič, 34
- T
- Tarnowski, Adam 73
Teodorović, 39
Teleszky, Johann 56, 62, 81
Terezija Marija 90
Tisza, István 26, 28, 31, 42, 50, 56,
57, 68, 73, 74, 80, 81, 83, 94,
96, 99, 103, 105, 106
Thalllczy, Lajos 34, 45, 46, 61, 98
Tschirschky, Heinrich 25, 84
- V
- Valerija 67
- W
- Waclaw 40
Wekerle, Sándor 40, 52
Wilhelm 63, 85, 106
- Z
- Zaleskich, 39, 40, 41, 42, 84
Zurunić, Teodor 51
Zyta, carica 83

EDICIJA MEMOARI
Knjiga 1

Bosna i Hercegovina u *Uspomenama* Leona Bilińskog

Izdavač:
Institut za istoriju, Sarajevo
Alipašina 9, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
www.iis.unsa.ba

Za izdavača:
Husnija Kamberović

Prijevod s poljskog:
Zdravka Zlodi

Dizajn i tehničko uređenje:
Tarik Jesenković

Štampa:
DES, Sarajevo

Za štampariju:
Rasim Fočo

Sarajevo, 2004.

ISBN
9958-9642-4-4

Mišljenjem Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke br. 04-15-2418/04 od 15. 06. 2004. godine knjiga BOSNA I HERCEGOVINA U *USPOMENAMA* LEONA BILIŃSKOG je proizvod iz člana 18, tačka 10. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga ("Službene novine Federacije BiH", br. 49/02 i 37/03), te je oslobođena plaćanja poreza na promet.